

110

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
KRAJSKÉ RIADITEĽSTVO POLICAJNÉHO ZBORU V ŽILINE
Kuzmányho 26. 012 23 Žilina

Okresné riaditeľstvo PZ v Dolnom Kubíne	
Došlo dňa:	25. 05. 2020
Evid. číslo:	Číslo spisu:
Prílohy/číslo:	Vybavuje:

• •
podľa rozdeľovníka
• •

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo

KRPZ-ZA-OKAP-191-001/2020

Vybavuje/linka

kpt. Mgr. Kremeňová/2116

Žilina

20.05.2020

Vec

Podklady do preventívnych opatrení na ochranu seniorov pred podvodnými konaniami pod vymyslenými legendami a domácim násilím v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19
– zaslanie podkladov

V prílohe registrátorného záznamu Vám zasielam žiadosť z oddelenia komunikácie a prevencie Prezídia Policajného zboru v Bratislave o zabezpečenie preventívnych aktivít na celoslovenskej úrovni.

V súvislosti s uvedeným postupujte podľa priloženej prílohy.

1 príloha

PPZ-OKAP-2020/031872-002

e-mailom

12. 5. 2020
plk. PhDr. Aurel Gonščák
riaditeľ

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PREZÍDIUM POLICAJNÉHO ZBORU
Račianska 45, 812 72 Bratislava

podľa rozdeľovníka

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
PPZ-OKAP-2020/031872-002

Vybavuje/linka
mjr. Mgr. Oľga Miková/50020

Bratislava
12. 05. 2020

Vec

Podklady do preventívnych opatrení na ochranu seniorov pred podvodnými konaniami pod vymyslenými legendami a domácim násilím v súvislosti s pandemiou ochorenia COVID – 19
- žiadosť o zabezpečenie

Na oddelenie komunikácie a prevencie Prezídia Policajného zboru boli z úradu kriminálnej polície Prezídia Policajného zboru (ďalej len „úrad“) v súvislosti so sledovaním podvodov a inej trestnej činnosti páchanej na senioroch prostredníctvom zaužívaných legiend (tzv. špecifická trestná činnosť na senioroch) a možným zneužívaním vzniknutej situácie pandémie ochorenia COVID-19 páchatelmi tejto trestnej činnosti zaslané podklady do celoslovenských preventívnych aktivít v nasledovnom znení:

„Policajný zbor aj v čase vzniknutej situácie pandémie COVID-19 upozorňuje občanov, najmä seniorov na páchanie podvodov a krádeží pod vymyslenými legendami s rôznymi emotívnymi príbehmi, ktorými sa podvodníci snažia získať dôveru seniorov, dostať sa do ich príbytkov, lokalizovať miesto ich úspor a v nepozorovanej chvíli od nich podvodne vylákať alebo ich okradnúť o celoživotné úspory.

Podvodníci najčastejšie volajú seniorom na ich pevné linky alebo mobily ako ich príbuzní alebo známi (napr. vnúk, syn, brat) a súrne žiadajú požičať peniaze na rôzne účely. Tiež sa predstavujú ako lekári a oznámia seniorom, že ich príbuzný spôsobil vážnu dopravnú nehodu, leží v nemocnici, nemôže komunikovať, lebo si pri nehode odhryzol jazyk a súrne potrebuje peniaze na vyplatenie škody, ošetrovanie a neoznámenie prípadu polícii. Vyskytujú sa aj prípady, kedy sa páchatelia predstavujú v telefóne ako pracovníci elektrární, plynárni alebo vodárni (zneužívajúc situáciu pri odpise elektrickej energie, vody alebo plynu).

V súvislosti so vzniknutou situáciou pandémie COVID-19 sa vyskytli prípady, kedy podvodníci kontaktovali seniorov telefonicky, že im prídu zmerať teplotu, ponúkali im na predaj rôzne filtre, dezinfekčné gély a ochranné rúška.

Páchatelia seniorov vždy dôrazne žiadajú, aby nikoho z príbuzných nekontaktovali, s nikým túto záležitosť nepreberali a striktno dodržiavali ich pokyny. Úmyselne volajú viackrát za sebou, aby seniorom zabránili kontaktovať svojich príbuzných alebo iné osoby, ktorým dôverujú. Pre peniaze chodia osobne a tiež ponúkaný tovar prinesú seniorom do ich príbytkov.

MINISTERSTVO
VNÚTRA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Telefón
+421/961 050020

Fax
+421/961 059127

E-mail
olga.mikova@minv.sk

Internet
www.minv.sk

IČO
00151866

Číslo spisu
PPZ-OKAP-2020/031872

Por.č.záznamu
002

Číslo záznamu
0163276/2020

Typ záznamu
Kombinovaný odoslaný záznam

Forma originálu
elektronická

Nie je vylúčené, že seniorov môžu páchatelia kontaktovať aj osobne priamo v ich príbytkoch s ponukou rôznych služieb (napr. nákup potravín) alebo predaja liekov na ochranu pred koronavírusom alebo na podporu imunitného systému.

V tejto súvislosti Policajný zbor

1. upozorňuje seniorov, aby boli obozretní voči neznámym osobám, ktoré ich telefonicky kontaktujú z rôznych príčin (napr. meranie teploty, predaj filtrov, ochranných rúšok, dezinfekčných gélov a pod.) a žiadajú od nich peniaze,
2. odporúča seniorom, aby si skutočnosti uvádzané v telefonickom rozhovore s neznámou osobou ihneď overili u svojich príbuzných alebo iných osôb, ktorým dôverujú,
3. vyzýva seniorov, aby nevyberali svoje finančné úspory pre cudzie osoby zo svojich účtov alebo vkladných knížiek a nedávali peniaze osobám, ktoré nepoznajú,
4. odporúča seniorom, aby nevpúšťali cudzie osoby do svojich príbytkov a boli opatrní pri internetových nákupoch a overili si predajcov e-shopov,
5. žiada seniorov, aby v týchto prípadoch, alebo v prípadoch, kedy vzniká podozrenie z podvodného konania, ihneď kontaktovali Policajný zbor na čísle 158.“

Na účely preventívnych opatrení k vyššie uvádzaným skutočnostiam Vám v prílohách č. 1 až 3 zasielame informačné letáky a plagáty vypracované na ochranu seniorov pred podvodníkmi a zlodejmi a v prílohe č. 4 najnovší informačný leták zameraný na rady a odporúčania pre seniorov reagujúce na ochranu pred podvodníkmi zneužívajúcimi vzniknutú situáciu pandémie ochorenia COVID-19 spracovaný v rámci realizácie národného projektu „Zlepšenie prístupu obetí trestných činov k službám a vytvorenie kontaktných bodov pre obeť“. Tento národný projekt je realizovaný odborom prevencie kriminality Kancelárie ministra vnútra Slovenskej republiky. Projekt je podporovaný z Európskeho sociálneho fondu.

Pre doplnenie, ako aj prípadné využitie informácií pri preventívnych aktivitách pre širšiu verejnosť, Vám ďalej oznamujeme, že v rámci Slovenskej republiky boli zaznamenané rôzne hoaxy, najmä na internetových sociálnych sieťach, napr. o vyrobení lieku na koronavírus. Takisto boli zaznamenané rôzne nepravdivé správy ohľadne koronavírusu uverejňované v médiách, napr. v Denníku N: <https://dennikn.sk/1801302/najcastejsie-hoaxy-o-koronaviruse-uzavru-bratislavu-a-ibalgin-zhorsuje-ochorenie/>.

Je preto nutné pri realizácii preventívnych opatrení informovať verejnosť, aby si pred nákupom liekov na internete overili zdroj (predajcu) a nenakupovali z neoverených zdrojov (predajcov), u ktorých hrozí riziko predaja falšovaných liekov (nepovolených a neschválených liekov) a ochranných prostriedkov (vrátane dezinfekčných gélov). Podľa platnej legislatívy je na území Slovenskej republiky možný predaj len registrovaných liekov, ktoré nie sú viazané na lekársky predpis (tzv. voľnopredajné lieky). Štátny ústav na kontrolu liečiv na svojej internetovej stránke na adrese: <https://www.sukl.sk/> informuje o falšovaných liekoch, vydáva upozornenia aj v súvislosti s pandemiou ochorenia COVID-19 a taktiež vydal odporúčanie k tzv. samotestom na COVID-19 pod odkazom: https://www.sukl.sk/hlavna-stranka/slovenska-verzia/media/tlacove-spravy/odporucenie-statneho-ustavu-pre-kontrolu-lieciv-v-suvistosti-so-samotestami-na-covid-19?page_id=5310.

Verejnosť si môže tiež overiť internetového predajcu i na internetovej stránke Slovenskej obchodnej inšpekcie na adrese: <https://www soi.sk/>, kde je zverejnený informatívny zoznam rizikových e-shopov, upozornenie na internetové obchody, ktoré po uskutočnení objednávky

a jej následnom zaplatení, tovar spotrebiteľovi nedoručia a praktiky prevádzkovateľa internetového obchodu, ktorý po objednaní dezinfekčného prostriedku na ruky spotrebiteľom doručil balenie obsahujúce vodu, prípadne inú tekutinu pod odkazom: <https://www.soi.sk/sk/informacie-pre-verejnost/upozornenie-na-internetovy-obchod-www-shopolo-sk.soi>.

Zároveň je potrebné uviesť, že v prípade, ak niekto vykonáva predaj falšovaných liekov alebo ochranných prostriedkov (vrátane ochranných masiek, gélov a pod.), môže sa okrem iného (do úvahy môže pripadať i trestný čin „Podvod“ podľa § 221 Trestného zákona) dopustiť trestného činu „Ohrozovania zdravia nepovolenými liekmi, liečivami a zdravotníckymi pomôckami“ podľa § 170 Trestného zákona, trestného činu „Neoprávneného zaobchádzania s liekmi, liečivami a zdravotníckymi pomôckami“ podľa § 170a Trestného zákona, trestného činu „Falšovania liekov a zdravotníckej pomôcky“ podľa § 170b Trestného zákona alebo trestného činu „Porušovania práv k ochrannej známke, označeniu pôvodu výrobku a obchodnému menu“ podľa § 281 Trestného zákona.

Vo vzťahu k predchádzaniu domáceho násillia počas pandémie ochorenia COVID-19 úrad zasiela podklady v nasledovnom znení:

„V čase prijatých mimoriadnych opatrení proti šíreniu COVID-19 Policajný zbor upozorňuje na riziko nárastu prípadov domáceho násillia. Domáca izolácia v spoločnom priestore s násilníkom môže spôsobiť stupňovanie agresívnych prejavov násilníka a zároveň môže predstavovať prekážky na vyhľadanie pomoci a kontaktovanie Policajného zboru, nakoľko obeť je pod dohľadom násilníka.

Policajný zbor v tejto súvislosti

1. upozorňuje obeť, že domáce násillie neprestane samo a môže sa stupňovať,
2. odporúča obetiam neváhať a kontaktovať Policajný zbor na telefónnom čísle 158, ktoré je dostupné nepretržite, pričom na telefonické kontaktovanie môžu vyžiť situácie bez prítomnosti násilníka v domácnosti, prípadne situácie, kedy sa sami môžu vzdialiť z domácnosti bez priamej prítomnosti násilníka, napríklad vysypanie odpadkov, vyprázdenie poštovej schránky, nákup potravín, liekov a podobne,
3. odporúča, aby obeť o domácom násillí nemlčali a ak majú možnosť, aby sa zdôverili inej osobe (nemusí to byť príbuzný, môže to byť akákoľvek iná osoba, ktorej dôverujú, napr. kamarátka, susedia a podobne),
4. dáva do pozornosti bezplatnú non-stop Linku pre ženy zažívajúce násillie 0800 212 212; poradkyne tejto linky disponujú aktuálnymi informáciami o pomáhajúcich organizáciách a sú pripravené poskytnúť obetiam domáceho násillia rady a odporúčania na riešenie situácie,
5. apeluje na občanov, ktorí majú poznatok o tom, že v ich okolí dochádza k domácomu násilliu, aby neváhali ihneď kontaktovať Policajný zbor na telefónnom čísle 158; oznámenie domáceho násillia policíi môže zabrániť v pokračovaní násillia a tým ochrániť obeť domáceho násillia.

Policajný zbor ubezpečuje, že prípadom domáceho násillia venuje zvýšenú pozornosť a k obetiam domáceho násillia pristupuje citlivo a empaticky. Policajný zbor je povinný prijať a preveriť každé oznámenie domáceho násillia, to platí aj v čase vyhlásenia núdzového či mimoriadneho stavu. Príslušníci Policajného zboru v praxi každý jednotlivý prípad domáceho násillia vyhodnocujú a realizujú v súlade s platnou legislatívou a sú na tieto prípady vyškolení. “

Na účely preventívnych opatrení k domácemu násiliu v prílohe č. 5 zasielame informačný leták zameraný na identifikovanie obetí násilia.

V tejto súvislosti si Vás dovoľujeme požiadať **o zabezpečenie preventívnych aktivít na celoslovenskej úrovni** (pokiaľ možno v pravidelných mesačných opakovaníach) a to najmä prostredníctvom masovo-komunikačných prostriedkov (napr. televízia, tlač, rozhlas) a tiež na verejných prístupných miestach (napr. nemocnice, pošty, obecné úrady) tak, aby verejnosť, najmä seniori boli informovaní o najčastejších spôsoboch trestnej činnosti a najefektívnejších možnostiach ochrany pred touto trestnou činnosťou (napr. formou vyvesenia informačných letákov alebo formou krátkeho upozornenia v masovo-komunikačných prostriedkoch).

V prípade akýchkoľvek požiadaviek, resp. pripomienok kontaktujte spracovateľa písomnosti.

5 príloh

gen. Mgr. Milan Lučanský
prezident Policajného zboru

Rozdeľovník k č.: PPZ-OKAP-2020/031872-002

1. Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave
2. Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Trnave
3. Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Trenčíne
4. Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Nitre
5. Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Žiline
6. Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Banskej Bystrici
7. Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Prešove
8. Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Košiciach

Peňažná výhra, kontrola bankoviek, zvýšenie dôchodku, predaj tovaru...

Pri dverách vám zazvoní cudzí človek alebo viac osôb, ktoré sa vydávajú za zástupcov rôznych inštitúcií, ponúkajú vám finančnú pomoc, zvýšenie dôchodku, predávajú rôzne výrobky (napr. hrnce, nože, deky, stavebné náradie, zdravotnícke pomôcky) alebo ponúkajú rôzne práce. Kontaktovať vás môžu aj telefonicky s úmyslom vylákať od vás adresu vášho pobytu, či iné informácie.

Podvodníci môžu vystupovať ako:

- pracovníci istej spoločnosti, ktorí vám prišli odovzdať výhru, vymeniť odkvapové rúry alebo vykonať výkopové práce;
- príslušníci Policajného zboru, ktorí vám prišli skontrolovať pravosť bankoviek alebo inkasovať pokutu za dopravnú nehodu vášho príbuzného;
- pracovníci sociálnych úradov, ktorí vám prišli zvýšiť dôchodok či vyplatiť príspevok;
- podomoví predajcovia, ktorí výhodne predávajú rôzny tovar.

Čo urobiť:

1. Nikdy nerpúšťajte takéto osoby do svojich príbytkov, nerozprávajte sa s nimi a neostávajte s nimi osamote.
2. Neprejavujte záujem o ponúkanú službu alebo kúpu tovaru.
3. Zdržte sa takého konania, ktoré by mohlo cudziemu človeku napovedať, kde máte uložené svoje úspory alebo cennosti.
4. Žiadna spoločnosť nevypláca peňažné výhry v hotovosti prostredníctvom svojich zamestnancov, či iných osôb.

Nestaňte sa obeťou nátlakových predajných akcií

Dostali ste pozvánku na predajnú alebo prezentovanú akciu, zaujímavý výlet alebo bezplatnú večeru s možnosťou výhodného nákupu a šancou získať darček zadarmo?

Skôr ako sa na takúto akciu vyberiete:

1. Údaje o organizátorovi na pozvánke si preverte.
2. Poradte sa s príbuznými.
3. O radu môžete požiadať aj na bezplatnej **SENIOR LINKE 0800 172 500**.
4. Nikdy svoje osobné doklady neodovzdávajte organizátorom.
5. Všetky dokumenty, ktoré podpisujete si pozorne prečítajte.
6. Nesúhlasíte s návrhom predajcu, že vás odvezie do banky alebo domov pre peniaze.
7. Ak si niečo kúpite, vždy trvajte na vystavení potvrdenia o kúpe tovaru.
8. Užitočné informácie o predajných a prezentačných akciách a o ochrane práv spotrebiteľa nájdete na www.soi.sk.

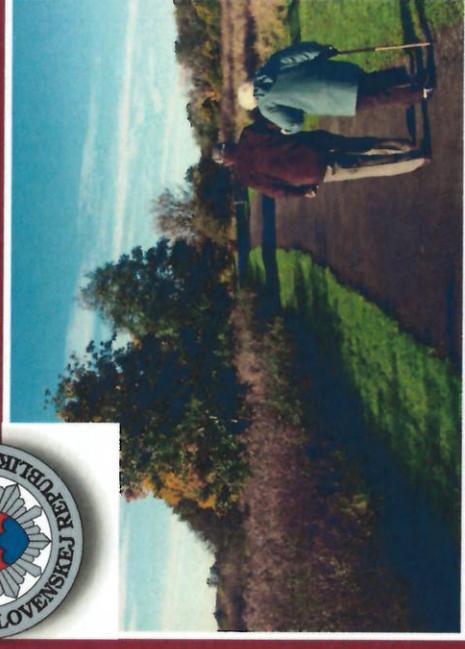
Ak na vás cudzie osoby vyvíjajú nátlak alebo máte pocit ohrozenia

Kontaktujte POLÍCIU na čísle 158 alebo linku tiesňového volania 112

SENIORI, POZOR nestaňte sa obeťou zlodejov a podvodníkov

pri komunikácii s cudzími osobami

BUĎTE OPATRNI.

Polícia opakovane zaznamenáva trestnú činnosť páchanú na senioroch. Osoby vyššieho veku sa pre svoju dôverčivosť a nepociteľnosť stávajú často obeťami podvodov a krádeží. Páchatelia sa pod rôznymi vymyslenými zámienkami dostávajú do blízkosti seniorov, uvedú ich do omylu, a podvodom či obyčajnou krádežou ich pripravujú o celoživotné úspory alebo cenné predmety.

Prečítajte si najčastejšie spôsoby podvodného konania páchatelov a niekoľko užitočných rád.

Požičanie peňazí cez telefón

Niektor zavolá na váš telefón, predstaví sa ako váš príbuzný a žiada požičať peniaze alebo sa predstaví ako lekár a oznámi vám, že váš príbuzný spôsobil vážnu dopravnú nehodu, nemôže komunikovať a poprosil ho, aby od vás vypýtal peniaze na úhradu škody. Úmyselne volá viackrát za sebou, aby ste nestihli kontaktovať príbuzných. Nakoniec pre peniaze nepríde osobne, ale pošle inú osobu.

Čo urobiť:

1. Nepožičiavajte peniaze cudzím osobám.
2. Ihneď po telefonáte si overte, či vás skutočne kontaktoval váš príbuzný alebo lekár.
3. Obratom im zavolajte, overte si skutočnosť, ktoré vám boli oznámené.
4. Ak nevolal váš príbuzný ani lekár, niektor sa za neho vydáva, môže ísť o podvodníka.
5. Cez telefón neposkytujete žiadne údaje.

**Kontaktujte POLÍCIU
na čísle 158
alebo
linku tiesňového volania 112**

SENIORI,

nedávajte peniaze osobe,
ktorú nepoznáte, ani keď vám tvrdí,
že ju poslal váš príbuzný.

Požičanie peňazí na operáciu

Cudzí osoba vás osloví s prosbou, aby ste jej ukázali cestu do nemocnice. Tvrdí, že nie je tunajšia. Poprosí vás, aby ste nasadli do jej auta. Následne úpenlivo prosí, aby ste jej požičali peniaze na operáciu príbuzného, ktorý mal ťažkú nehodu a leží v nemocnici v kritickom stave. Ak nemáte peniaze pri sebe, je ochotná vás odviešť domov, k bankomatu alebo do banky. Častokrát ako zábezpeku, že vám peniaze vráti ponúkne kufrik s peniazmi v cudzej mene.

Čo urobiť:

1. Nikdy nepristupujte na takúto požiadavku.
2. Vyhýbajte sa komunikácii s cudzími osobami.
3. Nikdy nesadajte cudzím osobám do ich auta.
4. Nesúhlaste s tým, že vás odvezú domov, k bankomatu alebo do banky.
5. Nikdy nechodte do banky vyberať peniaze pre cudziu osobu, aj keď tvrdí, že vám ich vráti.
6. Nevypúšťajte cudzie osoby do svojho príbytku.

SENIORI,

nedávajte peniaze osobe,
ktorú nepoznáte, ani keď vám tvrdí,
že ich s úrne potrebuje pre pomoc inému
a sľubuje, že peniaze vráti.

Odpočty plynu, vody, elektriny...

Pri dverách vám zazvoní cudzí človek a predstaví sa ako pracovník plynárni, elektrárni alebo vodárni. Oznámi vám, že prišiel odpísať stav plynomeru, vodomeru alebo elektromeru alebo vám prišiel vyplatiť preplatok či inkasovať nedoplatok.

Čo urobiť:

1. Majte na pamäti, že pokiaľ je to možné, odpočty sa vykonávajú z verejne dostupného miesta alebo zo spoločných priestorov v bytových domoch.
2. Osoby vykonávajúce odpočty sú povinné preukázať sa poverením spoločnosti na výkon odpočtov a na požiadanie aj občianskym preukazom.
3. Ak je potrebné vykonať odpočet priamo v obydli, požiadajte ich, aby sa preukázali poverením aj občianskym preukazom.
4. Pokiaľ máte pochybnosti, že ide o skutočných zamestnancov spoločnosti, nevypúšťajte takéto osoby do svojho príbytku.
5. Preplatky ani nedoplatky za služby sa neúčtujú priamo zamestnancami spoločnosti.
6. Nikdy nedávajte peniaze takýmto osobám.
7. Vždy sa poraďte s príbuznými.

SENIORI,

neverte osobám, ktoré tvrdia, že vám prišli vyúčtovať preplatok či nedoplatok, nakoľko si spoločnosti tieto neinkasujú v hotovosti návštevou u odberateľa.

SENIORI, POZOR

nestaňte sa obeťou zlodějov a podvodníkov

Prí komunikácii s cudzími osobami **BUĎTE OPATRNÍ.**

Polícia opakovane zaznamenáva trestnú činnosť páchanú na senioroch. Osoby vyššieho veku sa pre svoju dôverčivosť, dobrosrdečnosť a nepoučiteľnosť stávajú často obeťami podvodov a krádeží.

Podvodníci sa skrývajú v osobách, ktoré sa na seniorov obracajú s naliehavou prosbou o finančnú pomoc. Kontaktujú ich telefonicky, oslovujú

ich na ulici alebo navštevujú priamo v príbytkoch. Predstavujú sa ako príbuzní, lekári, zamestnanci sociálnych a obecných úradov alebo pracovníci elektrární, plynární či iných spoločností. Často vystupujú ako predajcovia rôzneho tovaru.

POLÍCIA RADÍ SENIOROM

1. Ak vás kontaktuje telefonicky osoba, ktorá sa vydáva za vášho príbuzného alebo ošetrojúceho lekára vášho príbuzného a žiada o finančnú pomoc, obratom si overte skutočnosti, ktoré uvádza.
2. Nepožičiavajte peniaze cudzím osobám.
3. Nikdy nesadajte cudzím osobám do ich auta aj keď pôsobia dôveryhodne.
4. Nerozmieňajte (nevýdávajte) peniaze cudzím osobám, ak tvrdia, že majú bankovku vyššej nominálnej hodnoty.
5. Zdrzte sa takého konania, ktoré by mohlo cudziemu človeku napovedať, kde máte uložené svoje úspory alebo cennosti.
6. Nikdy nedávajte peniaze osobe, ktorú nepoznáte, ani keď vám tvrdí, že ich súrne potrebuje pre pomoc inému, napr. na operáciu a sľubuje, že peniaze čoskoro vráti.
7. Cez telefón nikdy neposkytujte osobné údaje, ani údaje o finančných či rodinných pomeroch.
8. Osoby vykonávajúce odpočty vody, plynu či elektriny sú povinné preukázať sa poverením spoločnosti na výkon odpočtov a na požiadanie aj občianskym preukazom. Neverte osobám, ktoré tvrdia, že vám prišli vyúčtovať preplatok či nedoplatok.
9. Neverte osobám, ktoré tvrdia, že ste sa stali výhercom a prišli vám vyplatiť výhru. Žiadna spoločnosť nevypláca peňažné výhry v hotovosti prostredníctvom svojich zamestnancov či iných osôb.
10. Cudzie osoby nikdy nerpúšťajte do svojho príbytku a nezostávajte s nimi osamote.

V prípade, že cudzie osoby na vás vyvíjajú nátlak alebo máte pocit ohrozenia

**kontaktujte POLÍCIU
na čísle 158 alebo
linku tiesňového volania 112**

SENIORI, POZOR

**NA TELEFONÁTY, V KTORÝCH VÁS
NIEKTO ŽIADA O PENIAZE!**

Nestaňte sa obeťami podvodníkov, ktorí vám volajú ako vaši príbuzní, ako lekári, či zdravotné sestry a žiadajú požiť peniaze na rôzne účely. Volajúci vám oznámi, že váš príbuzný zapríčinil dopravnú nehodu, pri ktorej niekoho zranil, nemôže komunikovať, leží v nemocnici a súrne potrebuje peniaze na zaplatenie škody, ošetrovanie alebo vyplatenie peňazí poškodenému, aby prípad neoznámil polícii. Podvodníci vždy volajú viackrát za sebou, niekedy aj v neskorých nočných hodinách. Žiadajú, aby ste peniaze, ktoré máte doma alebo v banke odovzdali neznámym osobám, ktoré si ich prídu prevziať osobne alebo vás žiadajú, aby ste ich vložili na konkrétne číslo účtu v banke, či poslali na účet cez finančnú službu do zahraničia. Počas hovoru vás dôrazne upozornia, aby ste nikoho nekontaktovali, s nikým sa o tejto veci nerozprávali, lebo váš príbuzný bude mať problémy so zákonom alebo pôjde do väzenia.

NEVERTE EMOTÍVNEMU PRÍBEHU PODVODNÍKA!

**VZDY VOLAJTE POLÍCIU
NA ČÍSLE 158!**

SENIORI, POZOR

NA TELEFONÁTY, V KTORÝCH VÁS
NIEKTO ŽIADA O PENIAZE!

DÔSLEDNE DODRŽIAVAJTE NASLEDOVNÉ RADY!

1. Nekomunikujte s osobou, ktorá sa v telefóne vydáva za vášho príbuzného lekára, či inú osobu a žiada od vás peniaze na rôzne účely!
2. **Nikomu nehovorte do telefónu koľko peňazí máte doma alebo v banke!**
3. Pri podozrivých telefonátoch, v ktorých od vás niekto žiada peniaze, **ihneď ukončíte hovor!**
4. **Ak sa volajúci vydáva za vášho príbuzného alebo volá v jeho mene obratom si u príbuzných overte informácie, ktoré vám uviedol v telefóne!**
5. Ihneď volajte svojim príbuzným alebo známym, ktorým dôverujete a povedzte im, aký ste mali telefonát, poraďte sa s nimi!
6. **Neriadte sa pokynmi volajúceho podvodníka a neverte príbehu, ktorý vám do telefónu rozpráva!**
7. **Nikdy si nepožičiavajte peniaze od susedov pre volajúcich podvodníkov!**
8. **Nikdy nevyberajte pre volajúceho podvodníka svoje finančné úspory z osobných účtov, z vkladných knížiek alebo bankomatov!**
9. **Nikdy nevkladajte peniaze na cudzie účty v bankách ani neposielajte peniaze cez finančnú službu do zahraničia!**
10. **Nikdy neodovzdávajte peniaze cudzej osobe!**

VŽDY VOLAJTE POLÍCIU
NA ČÍSLE 158!

SENIORI, SME TU PRE VÁS!

Povedzme STOP podvodníkom

Súčasný krízový stav v súvislosti s vírusom COVID-19 núti najmä staršiu generáciu zostať čo najviac doma, za zatvorenými dverami. Túto situáciu vo svoj prospech môžu zneužiť podvodníci, ktorých konanie Vás (nielen počas tejto doby) môže pripraviť o značnú časť majetku alebo celoživotných úspor.

Odporúčame Vám preto riadiť sa nasledujúcimi radami:

- ✓ **ak Vám niekto zazvoní/zaklope**, pozrite sa cez pozorovací priestor alebo z okna. Ak sa za dverami nachádza neznáma osoba, pred otvorením sa spýtajte, v akej veci prichádza.
- ✓ **ak Vás niekto osloví** s tým, že Vám zmeria tlak/teplotu a vykoná test na vírus, buďte obozretní. Môže ísť o podvodníka, ktorý si za falošný test vypýta finančnú hotovosť.
- ✓ **ak Vám niekto ponúkne** nákup potravín alebo inú pomoc, ktorá vyžaduje odovzdanie Vašich financií/platobnej karty, overte si, či ide o aktivitu mesta/obce, v ktorom žijete.
- ✓ **ak Vám niekto ponúkne** podomový predaj rúšok/dezinfekcie a pod., nepristupujte na kúpu. Môže ísť o podvod s predraženou cenou a falošnými/nekvalitnými prípravkami.
- ✓ **ak Vás neznáma osoba presvedča**, aby ste podpísali „výhodnú“ zmluvu, ktorej nerozumiete alebo nevíete, o čo v nej ide, s najväčšou pravdepodobnosťou ide o podvod.
- ✓ **ak dostanete e-mail**, v ktorom je uvedené, že môžete veľmi výhodne zhodnotiť svoje peniaze, vziať si úver s nízkym úrokom, zmeniť banku a pod., overte si túto informáciu.
- ✓ **buďte opatrní pri on-line objednávkach**, najmä ak ide o v súčasnosti žiadaný tovar (rúška, dezinfekciu atď.). Ak si nie ste istí, požiadajte o názor osôb, ktorým dôverujete.

Ak budete svedkami takéhoto alebo podobného konania, neváhajte tieto skutočnosti oznámiť polícii na čísle **158**. Ak ste sa stali obeťou trestného činu alebo máte pocit, že by ste sa ňou mohli stať, kontaktujte Informačnú kanceláriu pre obeť vo Vašom krajskom meste telefonicky alebo on-line poradňou na **www.prevenciakriminality.sk** v pravom spodnom rohu. Na tejto internetovej stránke nájdete aj ďalšie užitočné informácie.

Pondelok - piatok 8:00 - 15:00 hod.

Banská Bystrica 0961/605 790	Nitra 037/65 49 324	Prešov 051/70 82 458
Bratislava 0961/046 014	Trenčín 032/74 11 250	Košice 055/60 01 445
Trnava 033/55 64 709	Žilina 041/51 17 425	

Upozorňujeme, že tento leták má vyslovene náučný charakter a nikto, kto Vám ho poskytne, od Vás nebude žiadať financie, osobné informácie či údaje.

Národný projekt „Zlepšenie prístupu obetí trestných činov k službám a vytvorenie kontaktných bodov pre obeť“ je realizovaný odborom prevencie kriminality kancelárie ministra vnútra Slovenskej republiky. Projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu.

**NÁSILIE PÁCHANÉ NA ŽENÁCH
SA TÝKA NÁS VŠETKÝCH!**

(Nie) Som obeťou násilia?!

Násilie na ženách je porušenie ľudských práv a forma diskriminácie žien. Sú to všetky činy rodovo podmieneného násilia, ktoré majú alebo môžu mať za následok telesnú, sexuálnu, duševnú, ale aj ekonomickú ujmu alebo utrpenie žien vrátane vyhrožovania sa takýmito činmi, nátlaku alebo svojvoľného zbavenia slobody, či už vo verejnom alebo v súkromnom živote.

Násilie na ženách postihuje ženy všetkých kategórií, všetkých sociálnych vrstiev, kultúr a etnických skupín.

NÁSILIE NA ŽENÁCH sa najčastejšie vyskytuje v rodinách a partnerských vzťahoch. Je oveľa pravdepodobnejšie, že sa žena stane obeťou násilia partnera, než že sa stane obeťou prepadnutia na ulici.

NÁSILIE NIE JE KONFLIKT! V konflikte sa stretnú rovnocenné strany. Násilie je, keď jedna strana zneužije prevahu sily a moci nad druhou stranou. Pre násilie je typické nemenné rozdelenie rolí (agresor je dominantný).

Násilie je opakované a dlhodobé - „tzv. kruh násilia“

ROZPOZNANIE NÁSILIA

Žena, obeť domáceho násilia je málokedy vystavená výhradne jednej forme násilia. V odborných kruhoch sa v súvislosti s domácim násilím hovorí o piatich základných formách násilia.

Fyzické násilie môže mať široké spektrum intenzity. Fyzické násilie nie je len bitie, údery, fackovanie, kopanie, ale i sácanie, ťahanie za vlasy, odopieranie jedla, spánku a iné. S telesným násilím sa často spája i ničenie majetku, s následkom ohrozenia zdravia a života ženy.

Psychické násilie zahŕňa citové a slovné týranie, žena ho pociťuje ako ničenie pocitu vlastnej hodnoty a psychického zdravia. Patrí sem zosmiešňovanie doma i na verejnosti, urážlivé poznámky o výzore alebo charaktere, osočovanie a výbuchy zlosti.

Sexualizované násilie zahŕňa všetky sexuálne činy, ktoré sú žene nanútené. Je aktom agresie a zneužitia moci, a nie výsledkom nekontrolovateľných sexuálnych pudov.

Sociálne násilie má za cieľ ženu izolovať od spoločnosti a získať nad ňou kontrolu. K jeho formám patrí bránenie stretávať sa s rodinou, priateľmi a priateľkami, zamykanie v domácnosti, odhlásenie telefónu, sledovanie telefonátov, emailov, zakazovanie používať auto a podobné.

Ekonomické násilie znamená nerovnováhu v prístupe k finančným zdrojom a využívanie silnejšej ekonomickej pozície. Patrí sem neprispievanie a odmietanie podieľať sa finančne na chode domácnosti a starostlivosti o deti, odopieranie prístupu k spoločnému účtu, bránenie vo vykonávaní zamestnania, utajovanie príjmov alebo výdavkov a iné.

AK VY SAMA PREŽÍVATE NÁSILIE

- ✓ Pamätajte si, že to nie je vaša vina. Za násilie je zodpovedný ten, kto ho pácha.
- ✓ Násilie neprestane samo, nečakajte, až to bude horšie. Prelomte mlčanie, povedzte to niekomu, komu dôverujete.
- ✓ Existujú ľudia, ktorí vám pomôžu a podporia vás pri premene vášho života.
- ✓ Máte právo na život bez násilia – nikto nemá právo týrať vás.

TRESTNOPRÁVNA ROVINA NÁSILIA

- ✓ Každá forma násilia, vrátane vyhrážok, je protiprávna.
- ✓ Trestné oznámenie môže byť podané písomne alebo ústne do zápisnice, na ktoromkoľvek útvare Policajného zboru alebo na prokuratúre.
- ✓ Polícia môže vstúpiť do bytu, ak sú ohrozené životy a zdravie, ak hrozí závažná škoda, ak vec neznesie odklad.
- ✓ Polícia môže zaistiť osobu, ktorá svojím konaním bezprostredne ohrozuje život, zdravie alebo majetok a navrhnúť ďalšie opatrenia.
- ✓ Polícia má oprávnenie vykázať násilníka zo spoločného obydľia a zakázať vstup až na 10 dní.
- ✓ Trestné oznámenie nemusíte podať bezprostredne po útoku. Nehovorte iba o poslednom útoku, skúste si spomenúť na čo najviac násilných útokov alebo iných skutkov, na ich miesto, čas a prípadných svedkov.

OBEŤ NÁSILIA A POLÍCIA

Obete násilia sa najčastejšie obracajú na políciu telefonicky na linku 158 alebo osobne urobia oznámenie na útvare Policajného zboru.

Postup polície po **telefonickom oznámení na linku 158**

- ✓ vyslanie hliadky na miesto a preverenie oznámenia na mieste,
- ✓ vykonanie služobného zákroku,
- ✓ prípadné využitie oprávnení podľa zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore,
- ✓ v prípade podozrenia z priestupku – policajt zadokumentuje priestupok,
- ✓ v prípade podozrenia zo spáchania trestného činu bude na miesto vyslaná výjazdová skupina (vyšetrovateľ PZ – vyšetrovanie, poverený príslušník PZ – skrátené vyšetrovanie).

Postup polície **po prijatí trestného oznámenia**

- ✓ obhliadka miesta činu,
- ✓ prehliadka tela a obdobné úkony (podľa potreby a konkrétnej situácie),
- ✓ výsluch svedka – poškodeného, obvineného a svedkov,
- ✓ zabezpečenie listinných dôkazov, lekárskeho správ a znaleckých posudkov,

Poškodený

- ✓ orgány činné v trestnom konaní (policajt a prokurátor) a súd sú povinní poučiť poškodeného o jeho právach a poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie,
- ✓ poškodený v trestnom konaní sa môže dať zastupovať splnomocnencom; poškodený má tiež právo, aby ho na úkony trestného konania sprevádzal dôverník.

Obet trestného činu

- ✓ Národná rada Slovenskej republiky prijala zákon č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (účinný od 01.01.2018),
- ✓ základné informácie pre obeť trestných činov a register subjektov poskytujúcich pomoc sú zverejnené na webovej stránke Ministerstva spravodlivosti SR www.justice.gov.sk,
- ✓ tieto informácie (v ústnej a písomnej forme) poskytnú obeť pri prvom kontakte aj policajt alebo prokurátor.

Skončenie vyšetrovania

- ✓ Ak policajt považuje vyšetrovanie alebo skrátené vyšetrovanie za skončené a jeho výsledky za postačujúce na podanie návrhu na obžalobu alebo na iné rozhodnutie, umožní obvinenému, obhajcovi, poškodenému, v primeranej lehote preštudovať spisy a podať návrhy na doplnenie vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania (týchto práv sa môžu tieto osoby výslovne vzdať, o čom musia byť poučené).
- ✓ Návrh na doplnenie vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania môže policajt odmietnuť, ak ho nepovažuje za potrebný.

AK VY ALEBO NIEKTO VO VAŠOM OKOLÍ POTREBUJETE POMOC

Ak viete o tom, že vo vašom okolí dochádza k násiliu, volajte **políciu č. 158**. Oznámenie môžete urobiť aj anonymne na prokuratúre, súde alebo príslušnom Úrade práce sociálnych vecí a rodiny.

Sociálne, právne a psychologické poradenstvo obetiam domáceho násillia, asistenciu a pomoc poskytujú i občianske združenia, neziskové organizácie, zariadenia sociálnych služieb.

Bezplatná non-stop linka pre ženy zažívajúce násillie **0800 212 212**

www.zastavmenasilie.sk

Polícia 158

Linka tiesňového volania 112